

فاطمه صالحی: حدود ۹۰ درصد برق ایران در نیروگاه‌های حرارتی تولید می‌شوند که از گاز طبیعی به عنوان سوخت استفاده می‌کنند. بر اساس گزارش شرکت ملی گاز ایران، نزدیک به یک‌سوم گازکشور در نیروگاه‌های برق مصرف می‌شود و بقیه نیروگاه‌ها برقایی هستند. در واقع وابستگی شدید نیروگاه‌های برق کشور به گاز و آب در شرایطی است که کشور با کسری شدید گاز و بحران آب مواجه است و همین مسئله پایداری تولید برق در ایران را شکننده کرده است. از آن سو، گزارش‌های وزارت نیرو حاکی از آن است که سهم نیروگاه‌های تجدیدپذیر از تولید برق کشور کمتر از یک درصد است. فعالان صنعت برق می‌گویند راه‌اندازی نیروگاه خورشیدی در کشور فرایند بسیار پیچیده و بوروکراسی دشواری دارد و فقط در بخش مجوزهای مربوط به راه‌اندازی مزرعه خورشیدی، حداقل به ۱۵ مهجوز نیاز است.

●●●

استعلام‌های پیچیده

در شرایطی که بحران ناترازی برق کشور هر تابستان جدی‌تر می‌شود، احداث نیروگاه‌های خورشیدی به عنوان یکی از راهکارهای اصلی کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی و تأمین پایدار انرژی مطرح است. با این حال، تجربه فعالان این حوزه نشان می‌دهد مسیر اجرایی‌کردن پروژه‌های خورشیدی، از پیچ‌وخم‌های قانونی، بوروکراسی فرساینده و نبود هماهنگی میان نهادهای تصمیم‌گیر عبور می‌کند؛ وضعیتی که سرمایه‌گذاری را به مخاطره می‌اندازد و ایران را از فرصت‌های بی‌شمار این حوزه دور می‌کند.

فعالان و کارشناسان صنعت انرژی‌های تجدیدپذیر در گفت‌وگو با «شرق» تأکید کردند که توسعه نیروگاه‌های خورشیدی به دلیل مشکلات مربوط به زمین، فرایندهای استعلام پیچیده، تعرفه‌های بالای واردات تجهیزات و ناپایداری سیاست‌های فروش برق، با دشواری‌های زیادی روبه‌رو است. علیرضا داد، فعال و کارشناس انرژی‌های تجدیدپذیر، در گفت‌وگویی با «شرق» بیان کرد: مسیر قانونی احداث یک نیروگاه خورشیدی در عمل به سه استعلام کلیدی محدود می‌شود که استعلام زمین از منابع طبیعی یا سایر نهادهای دارنده زمین، تأییدیه اتصال به شبکه از شرکت برق و پاسخ سازمان محیط زیست است ولی هر کدام از این سه مرحله چندین زیرمرحله دارند.

او توضیح داد: اولین گام در این مسیر بستگی به ظرفیت نیروگاه دارد. اگر ظرفیت زیر هفت مگاوات باشد، متقاضی باید به شرکت توزیع برق منطقه‌ای مراجعه کند. در صورت پالابودن ظرفیت، مسئولیت بررسی با شرکت برق منطقه‌ای خواهد بود. پس از ارائه درخواست رسمی، متقاضی باید مسئله زمین را حل کند؛ چراکه برای هر مگاوات ظرفیت، حدود یک‌ونیم هکتار زمین نیاز است و اکثر سرمایه‌گذاران زمین شخصی در اختیار ندارند. داد افزود: متقاضی از اداره برق نامه‌ای دریافت می‌کند که بر اساس آن می‌تواند برای یافتن زمین مناسب به نهادهای چون منابع طبیعی، جهاد کشاورزی یا اداره کار راه و شهرسازی مراجعه کند. فرایند یافتن زمین گاه تا دو ماه زمان می‌برد، به‌ویژه اگر سرمایه‌گذار روی محل خاصی اصرار داشته باشد. به گفته او، پس از معرفی زمین، مختصات چهارگوشه آن باید به شرکت برق ارائه شود تا مطالعات فنی برای امکان اتصال به شبکه آغاز شود.

به گفته این کارشناس، در صورت تأیید شرکت برق، مسیر ثبت‌نام در سامانه ملی مجوزها آغاز می‌شود. مدارک حقوقی شرکت شامل اساسنامه، لیست سهامداران و پروانه‌های قبلی، به همراه نامه شرکت برق و مشخصات زمین در سامانه بارگذاری می‌شود تا توسط ساتبا (سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری برق) بررسی شود. نتیجه این بررسی صدور «پروانه احداث» نیروگاه خورشیدی خواهد بود. این مرحله معمولاً تا دو ماه به طول می‌انجامد و به دلیل تراکم پرونده‌ها در ساتبا، روند بررسی زمان‌بر می‌شود.

داد تأکید کرد: پروانه احداث به‌تنهایی کافی نیست و جنبه رسمی و حقوقی کامل ندارد. پس از صدور آن، سرمایه‌گذار باید برای دریافت سه استعلام جدید از منابع طبیعی، شرکت برق و سازمان محیط زیست اقدام کند.

عکس مصوبه علی‌اکبر ایستنا

فعالان صنعت برق در گفت‌وگو با «شرق» از فرایند پیچیده مجوزها و استعلامات اداری برای احداث نیروگاه‌های انرژی تجدیدپذیر می‌گویند

برق خورشیدی گرفتار بوروکراسی

زمان طولانی بررسی درخواست
به گفته او، سازمان محیط زیست معمولاً همکاری مناسبی دارد و به‌سرعت پاسخ می‌دهد. شرکت برق نیز ظرف مدت حدود ۱۰ روز بررسی‌های لازم را انجام می‌دهد. اما بزرگ‌ترین چالش، همچنان منابع طبیعی است؛ نهادهی که پاسخ‌دهی آن گاه تا دو ماه زمان می‌برد. او افزود: به موازات این روند، متقاضی باید اسناد فنی شامل طراحی چیدمان نیروگاه و نوع تجهیزات را نیز تهیه و بارگذاری کند. پس از گردآوری همه مدارک، نوبت به انعقاد قرارداد رسمی با وزارت نیرو می‌رسد. این قرارداد نقطه شروع فعالیت اجرایی است و پس از آن سرمایه‌گذار می‌تواند وارد فاز عملیاتی شود؛ از جمله ثبت سفارش برای واردات پنل‌ها و اینورترها و سایر تجهیزات اصلی. همچنین تعرفه واردات پنل و اینورتر حدود پنج درصد است، اما مسئله اصلی، هماهنگ‌نبودن وزارت نیرو با وزارت صحت است. وزارت نیرو بودجه جداگانه‌ای برای واردات ندارد و باید از طریق وزارت صمت اقدام کند. متأسفانه این دو نهاد همکاری مؤثری با یکدیگر ندارند و همین مسئله باعث شده پروژه‌ها بلاکلیف بمانند. ثبت سفارش‌ها گاه رد می‌شود، ارز تخصیص نمی‌یابد و سقف اعتبارات شرکت‌ها رعایت نمی‌شود.

داد همچنین به سه شیوه فروش برق اشاره کرد: نخست، خرید تضمینی دولت با نرخ‌های مشخص شده در قانون ماده ۶۱، که بازگشت سرمایه حدود چهارساله دارد. دوم، فروش در بورس انرژی (تابلوی سبز) که نرخ آن با مکانیسم عرضه و تقاضا تعیین می‌شود و در ماه‌هایی حتی به بالای ۹ هزار تومان برای هر کیلووات ساعت نیز می‌رسد و سوم، تهاتر صنعتی که در آن برق بدون فروش وارد شبکه می‌شود و دولت در ازای آن، برق پایدار برای واحد تولیدی تأمین می‌کند.

او ابراز امیدواری کرد که بخشی از اختیارات صدور مجوز به استان‌ها تفویض شود. به گفته این کارشناس، اگر چنین اقدامی عملیاتی شود، می‌توان زمان صدور مجوز را از پنج یا شش ماه به دو ماه کاهش داد و مسیر برای سرمایه‌گذاران هموارتر خواهد شد.

گرفتاری‌های پس از صدور پروانه احداث

حمیدرضا صالحی، رئیس انجمن سازندگان و تأمین‌کنندگان کالا و خدمات انرژی‌های تجدیدپذیر (ساتکا)، درباره روند صدور مجوزهای نیروگاه‌های خورشیدی گفت: نخستین مجوز مورد نیاز، «پروانه احداث» است که پس از بررسی‌های اولیه توسط ساتبا صادر می‌شود. این فرایند

با انجام مطالعات امکان‌سنجی آغاز می‌شود و معمولاً چند هفته زمان می‌برد. اما چالش اصلی پس از صدور این پروانه آغاز می‌شود. صالحی نیز به سه مرحله استعلام مورد نیاز برای مجوز اشاره کرده و می‌گوید این فرایند گاهی تا ۴۰ روز به طول می‌انجامد. این در حالی است که اگر صدور این استعلام‌ها هم‌زمان با فرایند صدور پروانه انجام شود، می‌توان زمان را به شکل مؤثری کاهش داد. صالحی با اشاره به پیچیدگی‌های موجود در مسیر دریافت مجوزها توضیح داد فرایند اخذ اطلاعات فنی از شرکت برق برای طراحی سیستم اتصال به شبکه و بررسی پست‌های انتقال، نیز زمان‌زبای می‌طلبد. او خواستار آن شد که ضمن حفظ اولویت مسائل فنی، بوروکراسی اداری کاهش یابد.

رئیس انجمن سازندگان و تأمین‌کنندگان کالا و خدمات انرژی‌های تجدیدپذیر در پایان افزود: موضوع تفویض اختیار صدور برخی مجوزها به استان‌ها مطرح شده و استان خراسان به عنوان پایلوت انتخاب شده است. اگر این طرح موفق باشد، می‌تواند به کاهش زمان صدور مجوز و تسریع در اجرای پروژه‌های خورشیدی در کشور منجر شود.

چالش بزرگ زمین و زیرساخت

احسان حبیبی، فعال حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر، با اشاره به روند اخذ مجوز برای احداث نیروگاه خورشیدی گفت: امروزه سه مجوز اصلی شامل محیط زیست، منابع طبیعی و برق منطقه‌ای، جایگزین فرایند پیچیده و طولانی گذشته شده است. با این حال، همچنان چالش‌های مهمی در مسیر توسعه وجود دارد.

او توضیح داد یکی از مشکلات اصلی، وضعیت زمین است. در صورتی که زمین متعلق به منابع طبیعی یا ملک شخصی باشد، باید ثابت شود که زمین کشاورزی نبوده و قابلیت کشت ندارد. در غیر این صورت، مالک باید هزینه‌ای برای تغییر کاربری آن بپردازد. به گفته حبیبی، ساختگاه‌هایی که منابع طبیعی معرفی می‌کند، اغلب با معارض مواجه‌اند یا فاصله زیادی از پست‌های برق دارند که توجه اقتصادی پروژه را از بین می‌برد. حبیبی اضافه کرد «بسیاری از پروژه‌ها به دلیل هزینه بالای احداث پست، به مرحله اجرا نمی‌رسند» و پیشنهاد کرد دولت به‌جای ارائه تسهیلات خرد، بخشی از منابع صندوق توسعه ملی را صرف احداث پست‌های برق کند یا در این زمینه با بخش خصوصی مشارکت داشته باشد تا اجرای پروژه‌ها تسهیل و توجیه‌پذیر شود.

خصولتی‌های مزاحم بخش خصوصی

در این باره با حمیدرضا عزیزیان، عضو هیئت‌مدیره انجمن ساتکا، نیز گفت‌وگویی داشتیم. او با اشاره به روند دریافت مجوز برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی، توضیح داد این فرایند به صورت دیجیتال و از طریق درگاه ملی مجوزها انجام می‌شود.

به گفته عزیزیان، متقاضی ابتدا زمین را اعلام می‌کند و سپس باید مجوزهای متعددی نظیر محیط زیست، اتصال به شبکه، پروانه احداث، امور اراضی، منابع طبیعی، جهاد کشاورزی و تأییدیه‌های شرکت‌های توزیع و برق منطقه‌ای را دریافت کند. برای نیروگاه‌های کوچک‌تر از ۲۵۰ کیلووات مجوز شرکت توزیع کافی است، اما برای ظرفیت‌های بالاتر مجوزهای منطقه‌ای و توانیر نیز الزامی است.

او همچنین اشاره می‌کند که طی سه ماه گذشته به دلیل بحران ناترازی برق، برخی مراحل مانند مراحل مربوط به سازمان محیط زیست تسهیل شده، اما همچنان دریافت مجوزها زمان‌بر است و سامانه اغلب در تلاش اول پاسخ منفی می‌دهد. از طرفی، حجم بالای پروژه‌ها نیازمند همکاری هماهنگ میان دولت و بخش خصوصی است، اما دولت در حوزه‌هایی مانند گمرک عملکرد مناسبی ندارد.

عزیزیان انتقاد کرد که دولت به‌جای ایفای نقش نظارتی، خود وارد رقابت با بخش خصوصی شده و با واگذاری پروژه‌ها به شرکت‌های خصولتی، تعادل بازار را برهم زده است. عضو هیئت‌مدیره انجمن ساتکا به نمونه‌ای از قرارداد دولت با شرکت چینی «چائینا انرژی» اشاره می‌کند که نیمی از پروژه را به بخش خصوصی و نیمی را به شرکت‌های خصولتی سپرده‌اند. همچنین نرخ خرید تضمینی برق نیز غیرعرفتی است و نظام‌مندبودن بازار فروش برق را مختل کرده است.

در مجموع، آنچه از گفته‌های فعالان و کارشناسان برمی‌آید، ضرورت اصلاح هم‌زمان در دو سطح سیاست‌گذاری و اجراست. بدون بازنگری در فرایند صدور مجوز، رفع تداخل نهادی و کاهش ریسک سرمایه‌گذاری، نمی‌توان به گسترش مؤثر انرژی‌های تجدیدپذیر امید بست. ایران با داشتن منابع گسترده تابش خورشید، ظرفیت تبدیل‌شدن به یکی از قطب‌های تولید برق خورشیدی در منطقه را دارد، اما این ظرفیت فقط زمانی بالفعل می‌شود که سیاست‌گذاران به‌جای شعار، زیرساخت‌های واقعی برای توسعه فراهم کنند.

خبر

پیش‌بینی تورم ۲۴درصدی ترکیه

بانک مرکزی ترکیه پیش‌بینی خود از نرخ تورم پایان سال را بدون تغییر نگه داشت و در ۲۴ درصد حفظ کرد، اما فاتح کارahan، رئیس بانک مرکزی این کشور، پس از تغییر سیاست بانک به افزایش نرخ بهره در ماه گذشته، گفت در صورت بدترشدن تورم، آماده است سیاست انقباضی اتخاذ کند.به گزارش ایسنا، کارahan با ارائه گزارش تورم سه‌ماهه بانک مرکزی ترکیه اظهار کرد: اقدامات انجام‌شده توسط بانک مرکزی، مانع از وخامت جدی انتظارات تورمی شده است و کاهش تورم در بقیه سال ۲۰۲۵، ادامه خواهد یافت. بانک مرکزی در واکنش به آشفتنگی بازار در مارس که با دستگیری اکرم امام‌اوغلو، شهردار استانبول و رقیب اصلی سیاسی طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه، ایجاد شد، نرخ بهره سیاستی خود را ماه گذشته ۳۵۰ واحد پایه افزایش داد و نرخ وام‌دهی را ۴۹ درصد تعیین کرد. بانک مرکزی ترکیه، پیش‌بینی تورم پایان سال خود را ۲۴٫۱ درصد و پیش‌بینی خود برای پایان سال ۲۰۲۶ را نیز بدون تغییر و ۱۲ درصد اعلام کرد. همچنین نرخ تورم پایان سال ۲۰۲۷ را نیز هشت درصد ارزیابی کرد. بانک مرکزی معمولاً پیش‌بینی تورم پایان سال خود را تعدیل می‌کند و آخرین بار در آگوست سال گذشته، آن را بدون تغییر باقی گذاشت. کارahan گفت: ما همیشه آماده خواهیم بود تا در صورت پیش‌بینی وخامت قابل توجه و مداوم تورم، موضع سیاست‌پولی خود را سخت‌گیرانه‌تر کنیم و افزود این چشم‌انداز نشان می‌دهد موضع سخت‌گیرانه در سیاست باید ادامه یابد و اگر شرایط تقاضا بر چشم‌انداز تورم تأثیر منفی بگذارد، بانک اقدامات احتیاطی لازم را انجام خواهد داد. او بیان کرد: خطرات تورم در حال حاضر رو به افزایش است و بانک مرکزی اینن انعطاف‌پذیری را دارد که با ابزارهایش، نرخ تأمین مالی خود را بالاتر از نرخ سیاست تعیین کند و افزود که افزایش اخیر نرخ بهره در میانه چرخه تسهیل سیاست پولی رخ داد؛ بنابراین تأثیر آن بیشتر خواهد بود. همچنین کندی رشد اقتصادی به دلیل سیاست پولی انقباضی، مشهودتر می‌شود و این امر به کاهش تورم کمک خواهد کرد. پیش از آخرین افزایش نرخ بهره، بانک مرکزی چرخه تسهیل را آغاز کرده و نرخ بهره سیاستی خود را به ۴۲.۵ درصد کاهش داده بود؛ زیرا تورم از سطح بیش از ۷۵ درصد در ماه می ۲۰۲۴ کاهش یافته بود.

آگهی فراخوان ارزیابی کفی*

مناقضه عمومی (دو مرحله ای)

شماره مناقصه ۱۹۴۱۷

نوبت دوم

شرکت گاز استان مازندران در نظر دارد از طریق فراخوان ارزیابی کیفی نسبت به شناسایی شرکتهای دارای رزومه کاری مناسب جهت مناقصات ذیل اقدام نماید . بدینوسیله از کلیه شرکتهای واجد شرایط که مایل به شرکت در این ارزیابی هستند دعوت می گردد از تاریخ ۱۴۰۴/۰۳/۰۳ ساعت ۱۰:۰۰ الی ۱۴۰۴/۰۳/۰۷ ساعت ۱۰:۰۰ اسناد ارزیابی را از سامانه WWW.SETADIRAN.IR دریافت نمایند و تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۳/۲۱ ساعت ۱۲:۰۰ اسناد فوق را از طریق سامانه ارسال نمایند. بدیهی است شرکت گاز استان مازندران پس از بررسی اسناد و مدارک واصله و اطلاعات مندرج در پرسشنامه در چارچوب ضوابط و مقررات نسبت به ارزیابی کیفی شرکت کنندگان اقدام و از شرکتهای واجد شرایط جهت دریافت اسناد مناقصه از طریق سامانه فوق دعوت بعمل خواهد آورد تا ارائه مدارک و پرسشنامه های تکمیل شده درسایت هیچگونه حخی را برای متقاضیان جهت شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد . خواهشمند است آدرس ، کدپستی و تلفن به وضوح مشخص گردد . درصورت عدم پاسخخوگی یا خرابی فکس مسئولین آن برعهده مناقصه گر می باشد . آدرس امور کالا : ساری – بلوار طالقانی شرکت گاز استان مازندران ساختمان شماره ۲ طبقه همکف ۰۱۱-۳۳۴۹۲۳۵۲-۳۳۲۰۴۰۹۱ آدرس کمیته فنی – بازرگانی : ساری – بلوارطالقانی شرکت گاز استان مازندران ۰۱۱-۳۳۲۰۲۴۰۸ عنوان و مشخصات کلی پروژه ها :

ردیف	موضوع : مناقصه خرید	تعداد	شماره فراخوان سامانه ستاد	مبلغ تضمین (به ریال)	مبلغ برآورد (به ریال)	حداقل امتیازکیفی
۱	رگلاتور در سایزهای پایین	۱۳۰۰۰	۲۰۰۴۰۹۱۵۷۸۰۰۰۰۴۰	۱۰,۱۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۳,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۷۰

۱- **محل تأمین اعتبار** : منابع داخلی - خرید کنتور ، رگلاتور ، ایستگاه های صنعتی

۲- **مدت اعتبار پیشنهادها** : سه ماه می باشد و این مدت حداکثر برای یک بار قابل تمدید می باشد .

۳- **نوع تضمین شرکت درفرایند ارجاع کار** : ضمانتنامه بانکی معتبر براساس آیین نامه تضمین معاملات دولتی مصوبه هیات وزیران به شماره ۱۳۳۴۰ت/۱۳۶۹ هـ مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲ و اصلاحات بعد از آن در خصوص کارهای پیمانکاری یا واریز وجه نقدی به شماره حساب بانک مرکزی ۰۱۱۰۲۶۰۷۳۷۵۸۸۳-۰۴۰۱۱۰۰۰۰۴۱۱۰۰۰۰۰۰(IRR)واریز گردد .

۴- **زمان مهلت دریافت اسناد** : از شنبه ۱۴۰۴/۰۴/۰۷ الی چهارشنبه ۱۴۰۴/۰۴/۱۱ ساعت ۱۰:۰۰

۵- **زمان عودت پیشنهاد مالی** : شنبه ۱۴۰۴/۰۴/۲۸ ساعت ۱۰:۰۰ صبح (ضمناً اصل تضمین شرکت درفرایند ارجاع کار تایپان بازه زمانی با نامه رسمی ثبت و تحویل دبیرخانه کمیسیون مناقصات گردد .)

۶- **زمان گشایش پیشنهادات** : یکشنبه ۱۴۰۴/۰۴/۲۹ (ساعت ۵صبح)

ضمنا: هرگونه تغییر در زمان های یاد شده ازطریق سامانه اعلام می گردد.

۷- شرایط متقاضی :

- مدارک ثبتی شرکت حاوی تصاویر مصدق (رتبه، کد پستی، شناسه ملی، کد اقتصادی، دامنه کاری، تطابق امضاء، ضمانتنامه بانکی، صورت مالی حسابرسی شده منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹ یا توجه به الزام ارائه صورتهای مالی و حسابرسی شده بارعایت ماده ۱۴-این نامه راهکارهای افزایش ضمانت اجرایی وتقویت حسابرسی ، تعهدنامه رعایت مبارزه با پولشویی، اساسنامه، آخرین تغییرات اساسنامه، صورتجلسه مجمع عمومی، فرم خود اظهاری، مهر و امضاء یکپج پیمان، کپی شناسنامه و کارت ملی صاحبان امضاء، مشخصات اعضاء هیات مدیره و سهام داران بالای ۱0٪، حسابرسان و نشانی اقامتگاه آنان و تکمیل فرم پولشویی ارسالی ، گواهینامه مالیات بر ارزش افزوده ،

عضو وندور لیست وزارت نفت در حیطه تولید کنندگان رگلاتور و تأمین کنندگان رگلاتور و عضویت در سامانه ستاد ارزیابی مشتریان قبلی و گواهی حسن شهرت صادره توسط آنان داشتن تجربه و دانش در زمینه مورد نظر(ارائه رزمه کاری مرتبط) تضمین کیفیت خدمات پس از فروش محصولات(وارانتی) نظام کیفیت و نحوه تضمین محصولات (گارانتی) ثبت نام و اخذکد اطلاع رسانی پایگاه ملی مناقصات با مراجعه به سایت http :// iets.mporg.ir «حداقل نصاب پیشنهاد دهنده دراین مناقصه به تعداد حداقل سه(۰۳) مناقصه گر می باشد».

جهت کسب اطلاعات بیشتر به پایگاه های زیر مراجعه نمایید .

سایت شرکت گاز استان مازندران به آدرس www.nigc-mazandaran.ir

پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات کشور به آدرسhttp://iets.mporg.ir

شناسه آگهی : ۱۹۳۲۳۵۴

نوبت اول : ۱۴۰۴/۰۳/۲۱

نوبت دوم : ۱۴۰۴/۰۳/۰۳

روابط عمومی شرکت برق منطقه ای خراسان